

מקורות פרשת משפטים תשפ"ה מה הבעיה בעירוב בשר בחלב?

מפני שהוא שעטנז.

ליקוטי שיחות כט/123: היות שכל איסורי התערובת נושאים אותם תוכן, למה נוצרו החילוקים הללו לגבי עבודת המקדש - שעטנז הותר בעבודה, ואילו בשר בחלב וכלאיים אסורים אף למצווה?

3. רמב"ן דברים יד, כא: יאסור אותו כדי שלא נהיה עם אכזרי, שנחלוב החלב מהאם ונבשל בו הבן.

4. מהר"ל נתיבות עולם ב נתיב אהבת ה פרק א: בכל מקום שהדבר מתאווה אל דבר שהוא הפכו, הדבר הזה מפני שיושלם באותו הדבר ומכיון שיושלם בו נעשה עמו דבר אחד ומצד זה האהבה.

תורת שמואל תרלד עמוד ל-לא: צמר ופשתים הם שני הפכים, כי צמר הוא בחינת הבל, כמ"ש והבל הביא מבכורות צאנו וצאן הוא בחינת צמר, ופשתים הוא בחינת קין כמ"ש ויבא קין מפרי האדמה ודרשו רז"ל אלו זרעוני פשתן... והנה הבל הוא בחינת חסדים וקין הוא בחינת גבורה כי קין הוא מארי דרגונותא... ועל כן אסור לחבר אותם כי הם ב' הפכים... בזה יובן איסור בשר בחלב, לפי שחלב הוא בחינת חסדים ובשר בחינת גבורות כי בשר הוא אדום... וחסד וגבורות אינם יכולים להתחבר ביחד.

תוכן מליקוטי שיחות כט/125 ואילך: כשמחברים דברים הופכיים ייתכנו שתי תוצאות: ביטול הציורים ההפכיים ויצירת מציאות חדשה ומשונה, או שכל אחד נותר בתוקפו ואז נוצרת פלוגתא. בכלאי בהמה וקרקע שמטרתם להוליד מינים זרים משונים בתולדותם, **מתבטלים** שני המקוריים הנפרדים ונהיה היפך רצון הבורא, שברא אותם כמינים נפרדים שלכל אחד יש גדרים ותפקידים אחרים. ואילו בשעטנז שהצמר ופשתים נותרים במציאותם, נהיה תוצאה הופכית של **פירוד ומחלוקת**. ההיתר היחיד הוא בכלאיים בציצית ובעבודת המקדש, משום שבעבודת מצווה וקדושה, הערכוב אינו יוצר מחלוקת, אלא 'עושה שלום במרומיו' וידוע הביאור שמיכאל שר של מים וגבריאל שר של אש עומדים לפני הקב"ה ביחד ואינם מכבים זה את זה.

ספר החינוך מצוה תקנ: כל חכם לב יקח מוסר, שלא למנות שני אנשים שיהיו רחוקים בטבעם ומשונים בהנהגתם, כמו צדיק ורשע, נקלה ונכבד. שאם הקפידה התורה על הצער לבעלי חיים שאינם בני שכל, כל שכן בבני אדם שיש להם נפש משכלת לדעת יוצרם.

1. שמות כג, יט: ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלקיך, לא תבשל גדי בחלב אימו.

שמות לד, כו: ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלקיך, לא תבשל גדי בחלב אימו.

דברים יד, כא: לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך תתננה ואכלה... לא תבשל גדי בחלב אמו.

אברבנאל: זה היה ממעשה עובדי עבודה זרה... לבשל הגדיים בחלב בזמן אסיפת התבואות, לחשבם שבזה יתרצו לאלוהיהם וישלח ברכה במעשה ידיהם... עד היום זה דרכם במלכות ספרד, שיתקבצו כל הרועים שתי פעמים בשנה לעשות תקנות בעניני הרועים והצאן... ובזמן ההוא - הנה זאת חקרנוה כן היא - שזה מאכלם בשר וחלב, ובשר הגדיים הם היותר נבחרים אצלם בתבשיל הזה.

העמק דבר: היו אומות העולם נוהגים לבשל בשר גדי בחלב אמו ולשפוך מעט-מעט על אדמת הארץ להשמין השדות. והזהיר הכתוב ע"ז הסגולה שאסור בשר גדי בחלב אמו אפילו לצורך התבואה.

שיח שרפי קודש שבועות אות יט: מובא במדרש שכאשר רצו המלאכים לקבל התורה ואמרו לקב"ה 'תנה הודך על השמים', אמר להם הקב"ה: וכיצד אכלתם בשר בחלב אצל אברהם אבינו כשהגיע 'חמאה וחלב ובן הבקר'? לכן תינתן התורה לישראל. בזה מובן הקשר המיוחד בין איסור בשר בחלב לחג הביכורים שהוא חג מתן תורה, שבזכות איסור בשר בחלב קיבלנו התורה. במיוחד שבחג הביכורים אוכלים סעודה חלבית ובשרית ולכן צריך להיזהר במיוחד בבשר בחלב.

2. פסחים מד, ב: בשר בחלב חידוש הוא.

פנים יפות שמות לה, יז: כלאיים ושעטנז הם חיבור שני מינים מתחילתם, אבל גדי בחלב אמו ששניהם באים מאם אחת, יקנטרו בו יותר באיסור תערובתו.

רמב"ם מאכלות אסורות ט: בשר בחלב אסור לבשלו, ואסור לאוכלו מן התורה, ואסור בהנאה, וקוברין אותו ואפרו אסור כאפר כל הנקברין.

שמות לט, כט: ואת האבנט שש משזר [פשתן] וצמר צבוע בצבעיך תכלת וארגמן ותולעת שני מעשה רקם.

רמב"ם כלי המקדש ח: בגדי כהונה מותר ליהנות בהן לפיכך לובשם ביום עבודתו ואפילו שלא בשעת עבודה חוץ מן האבנט